Annas resa

- Diskussionsmaterial

UPPDRAG
Psykisk Hälsa
- uppdragpsykiskhälsa.se -

”Likgiltighet, irritation, ångest, trötthet, huvudvärk, magont, dåligt minne, sömnsvårigheter, minskad sexlust, dra sig undan sociala kontakter, negativa tankar.”

Varningstecken innan kraschen in i den berömda väggen.

Förslag diskussionsmaterial

"Annas resa"

Filmen ”Annas resa” är en påhittad berättelse, men många känner nog igen sig ändå. Det finns många Anna i verkligheten, och det går inte lika bra för alla. Filmen visar hur aktörer runt Anna har svårt att förstå hennes behov. För att tidigt kunna ge rätt hjälp behöver alla inblandade bli bättre – både på att samarbeta och i de erbjudna insatserna.

Förhoppningen är att filmen ska inspirera till en efterföljande diskussion om hur nyckelaktörer som sjukvården, arbetsgivare och Försäkringskassan kan bli bättre på att tidigt förstå och möta behov som Annas med rätt insatser.

Här följer ett förslag på några samtalspunkter. Välj ut de frågeställningar som känns viktigast för er just nu. Naturligtvis går det även att komplettera med egna frågor.

1. Vad kan sjukvården göra?

I filmen berättas om hur journalanteckningar om magont, hjärtklappningar och sömnstörningar inte tolkats rätt, vare sig av Anna eller en tungt belastad läkare. Diskutera med hjälp av frågorna hur vården kan bli bättre på att fånga upp och behandla tidiga tecken på ohälsosam stress:

- *Hur kan vården förändra-förbättra sina arbetssätt, rutiner, diagnostik och resursfördelning för att tidigt möta Annas behov?*
- *Varför ser vården ofta så annorlunda på psykisk och kroppslig ohälsa?*
- *Hur kan kommunikationen och samarbetet mellan sjukvården, arbetsgivaren och Försäkringskassan förbättras utan att sekretessregler och personlig integritet naggas i kanten?*
- *När är det nödvändigt med ett nära samarbete mellan de inblandade aktörerna, och när bör var och en arbeta självständigt?*

2. Vad kan arbetsgivaren göra?

Arbetsgivaren har ansvaret för den psykosociala miljön på arbetsplatsen. Diskutera med stöd av frågorna hur chefer fullt ut kan leva upp till detta ansvar:

- *Hur tänker du kring chefens möjligheter och förmåga att se tidiga tecken på ohälsosam stress hos en kompetent, välstrukturerad och självgående person som Anna, som dessutom är bra på att hålla masken?*
- *Varför tror du att både chefer och medarbetare ofta har så svårt att prata om psykisk ohälsa?*
- *Hur kan företagets/organisationens HR-avdelning och eventuellt företagshälsovården bidra till att chefer blir kunnigare om och får bättre rutiner för att hantera psykisk ohälsa på arbetsplatsen?*
- *Vad kan en chef som tidigt ser signalerna göra rent konkret för att förhindra att en person som Anna går ”in i väggen”?*

3. Vad kan försäkringskassan göra?

I filmen skildras Försäkringskassans handläggningsrutiner som ytterligare ett stressmoment för Anna. Ta frågorna nedan som utgångpunkt:

- *Filmen lyfter fram att byråkratiska krav och ett fyrkantigt regelverk skapar stress och försvårar återhämtning. Vad anser du om den beskrivningen? (Om du instämmer) Vad anser du behöver göras?*
- *Hur kan Försäkringskassans samspel med andra myndigheter och aktörer göras smidigare ur Annas perspektiv?*
- *När behöver Försäkringskassan vara aktivt involverad i samordning, och när är detta mindre nödvändigt?*
- *Vad kan Försäkringskassan som samordningsansvarig göra för att rehabiliteringsplaner hanteras effektivare?*

4. Psykisk ohälsa genom kränkande särbehandling

Många kan känna igen sig i Annas berättelse. Det är en ständig kamp för att få tiden att räcka till för allt man måste och vill göra. Ändå skapas lätt en distans till de personer som blivit sjuka av stress så att de riskerar hamna utanför gemenskapen på arbetsplatsen. Detta kan innebära att vägen tillbaka blir extra lång för den drabbade. I filmen berättar Anna om kampen för att hålla ihop och orka, kraschen, erkännandet av sin situation och den tuffa vägen tillbaka.
Diskutera hur personliga erfarenheter och lärdomar som Annas kan användas för att förebygga sjukskrivning och göra rehabiliteringskedjan mer lyhörd för den enskildes behov.

Ta hjälp av följande frågor:

- *Hur kunde sjukvården ha handlat annorlunda när Anna först berättade om magbesvär, hjärtklappningar och sömnsvårigheter?*
- *Hur kunde Annas chef ha varit mer förutseende och aktiv för att förhindra den förestående ”kraschen”? Hur kunde hen till exempel ha resonerat inför valet att antingen ge henne ytterligare ansvar, eller att dra i handbromsen?*
- *Vad kunde Försäkringskassan ha gjort annorlunda för att underlätta Annas rehabilitering och återgång till arbetet?*
- *Fundera över om och hur de tre parterna i ”triangeln” (Vården, arbetsgivaren och Försäkringskassan) genom effektivare samverkan hade kunnat ge Annas resa ett annat förlopp?*

UPPDRAG
Psykisk Hälsa
- uppdragpsykiskhälsa.se -

Uppdrag Psykisk Hälsa är överenskommelsen mellan SKL och regeringen om stöd till riktade insatser inom området psykisk ohälsa.